

ชุดที่ 5:

การกำหนดขอบเขต ตอนที่ 2

(วัตถุประสงค์เพื่อความยั่งยืน ตัวชี้วัด การประเมิน
ข้อมูลฐาน และทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น)

วัตถุประสงค์
เพื่อการ
พัฒนาที่ยั่งยืน

เป็นการกำหนดกรอบเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ให้สอดคล้อง
เชื่อมโยงกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมาย
(Target) ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development
Goals: SDGs)

ตัวชี้วัด

เพื่อใช้เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงสภาพหรือสถานะของประเด็นยุทธศาสตร์ ซึ่งตัวชี้วัดอาจ
เป็นได้ทั้งเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ และเป็นตัวชี้วัดโดยตรง (Direct) หรือโดย
อ้อม (Proxi)/ ตัวแทนตัวชี้วัด (Proxy Indicator)

- สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และความพร้อมของข้อมูล
- สามารถติดตามตรวจสอบได้อย่างต่อเนื่อง ระยะเวลา
- ไม่ซับซ้อนทางสถิติ
- สามารถใช้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียได้
- ไม่ควรกำหนดหรือจัดทำรายการตัวชี้วัดไว้เป็นจำนวนมาก และไม่มีตัวชี้วัดที่คงที่แน่นอน

ตัวอย่างการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และตัวชี้วัด

ประเด็น	ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	ตัวชี้วัด
คมนาคม	- การขยายตัวของคมนาคม - การเพิ่มขึ้นของมลพิษทางอากาศ	การคมนาคมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	- คุณภาพอากาศ - สัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงทางเลือก - สถิติอุบัติเหตุบนถนน
อุตสาหกรรม	- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอุตสาหกรรม - การเพิ่มขึ้นของของเสียจากอุตสาหกรรม	อุตสาหกรรมสีเขียว	- จำนวนโรงงานที่เป็นอุตสาหกรรมสีเขียว - จำนวนโรงงานที่ใช้นวัตกรรมในการผลิตใหม่ - คุณภาพน้ำทิ้งโรงงาน
การค้าและบริการ	- การขยายตัวของส่งออก - รายได้จากการค้าและบริการไม่สมดุล	พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ได้ระดับมาตรฐานวิชาชีพเพื่อตอบสนองการค้าและบริการ	- มูลค่าการส่งออก - สัดส่วนมูลค่าการส่งออกต่อ GDP - จำนวนผู้ประกอบการท้องถิ่น

ตัวอย่างการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และตัวชี้วัด (ต่อ)

ประเด็น	ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	ตัวชี้วัด
คุณภาพสิ่งแวดล้อม	- มลพิษจากการพัฒนา	คุณภาพสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐาน	- ปริมาณขยะคงค้าง - จำนวนผู้ป่วยที่เกิดจากมลพิษ - คุณภาพอากาศ - คุณภาพน้ำ - การปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
ทรัพยากรธรรมชาติ	- ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติสูง	การใช้ทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นฐานของการอนุรักษ์	- พื้นที่สีเขียวที่สมบูรณ์ - ปริมาณน้ำ - คุณภาพน้ำ
สังคมและวิถีชีวิต	- รายได้ประชากรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย - การว่างงานสูง - ความเหลื่อมล้ำของรายได้ประชากร	พัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา	- รายได้เฉลี่ยของประชากร - อัตราการจ้างงาน - การกระจายรายได้

- เป็นการทบทวนข้อมูลของตัวชี้วัดในประเด็นยุทธศาสตร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- ไม่ใช่การเก็บข้อมูลเพื่อทำรายการ (Inventory) เช่น รายการพืช สัตว์ ลักษณะพื้นที่ จำนวนประชากร อาชีพ เป็นต้น
- เป็นการเก็บข้อมูลตามขอบเขตการศึกษา ประเด็นสำคัญ ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา จากกระบวนการ Scoping เช่น
 - ข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial) เช่น การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน แนวโน้มคุณภาพสิ่งแวดล้อม สถานการณ์วิกฤติด้านน้ำ เป็นต้น
 - ข้อมูลรายภาคส่วน (Sector) เช่น ผลกระทบต่อปริมาณน้ำจากการใช้เพื่อการเกษตร ข้อมูลขยะจากการท่องเที่ยว ข้อมูลน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น
- การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน มีความสำคัญมาก เพื่อประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากแผน แผนงานการพัฒนาต่อระบบสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม

- ผลลัพธ์ของการประเมินข้อมูลพื้นฐานจะใช้เป็นสภาพตามปกติเพื่อเป็นฐานเปรียบเทียบในการพัฒนาทางเลือกต่อไป รวมทั้งนำไปประกอบการประเมินทางเลือก
- ในกรณีที่มีแผนหรือแผนงานที่ได้มีการดำเนินงานมาก่อนหน้า การประเมินข้อมูลฐานจะต้องรวมผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผนหรือแผนงานเดิมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันด้วย
- ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียด้วย

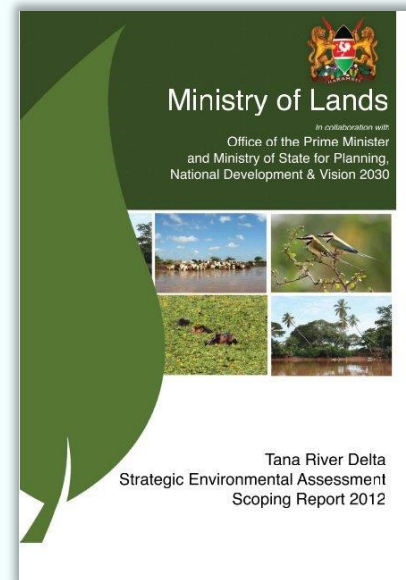
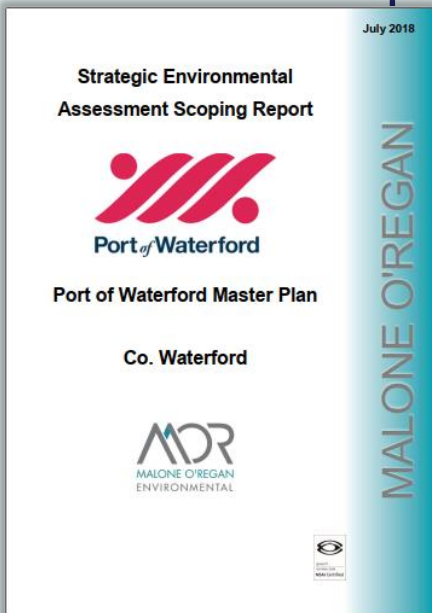
- การระบุความเป็นไปได้ในแนวทางการพัฒนาของแผนหรือแผนงานเบื้องต้น
- พัฒนาโดยหน่วยงานเจ้าของแผนหรือแผนงาน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้จัดทำ SEA เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบในการระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย และนำไปพัฒนาทางเลือกต่อไป

- เป็นการกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมที่เชื่อมโยงกับกระบวนการในแต่ละขั้นตอนของ SEA สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาของกระบวนการ และตามระดับความสำคัญของผู้มีส่วนได้เสีย
- แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่
 - 1) ระดับการให้ข้อมูลอย่างต่อเนื่อง (Information and engagement)
 - 2) ระดับการปรึกษาหารือ (Consultation)
 - 3) ระดับการร่วมตัดสินใจ (Decision influence)

เป็นการสรุปผลการดำเนินงานภายใต้ขั้นตอนการกำหนดขอบเขตทั้งหมด เพื่อนำไปรับฟังความคิดเห็นและนำมาปรับปรุงผลการกำหนดขอบเขตให้สมบูรณ์ และนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการ SEA ในขั้นตอนถัดไป

ประสบการณ์ ปัญหาการดำเนินการ SEA ในต่างประเทศ

- ไต้หวัน : จากการหาข้อสาเหตุการดำเนินการ SEA ที่ล่าช้าในไต้หวัน พบว่า การขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการกระบวนการกำหนดขอบเขต เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อการดำเนินการ SEA จึงได้แนะนำให้มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้
 1. จัดโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้และทำความเข้าใจกับผู้มีอำนาจตัดสินใจและผู้บริหาร SEA เกี่ยวกับประโยชน์ของ SEA และกระบวนการต่าง ๆ
 2. เตรียมกรณีศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม และ
 3. เปรียบเทียบและทบทวนระบบ SEA ของไต้หวันทั้งที่เหมือนและต่างจากประเทศอื่น ๆ เพื่อเรียนรู้จากประสบการณ์ของประชาคมโลก

ขอบคุณค่ะ/ครับ

